Legyező

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	11172
Készítés ideje:	1790 KÖRÜL
Készítés helye:	Németország
Anyag:	papír; puszpángfa
Technika:	akvarell
Méretek:	magasság: 32 cm szélesség: 54 cm magasság: 3 cm hosszúság: 35 cm szélesség: 10,5 cm

Tizenhat darab puszpángfa küllőn akvarellel festett papírlapok. A küllőket fölül, közvetlenül a lapok tövénél zöld selyemzsinór, alul gyöngyház alátétes sárgaréz szegecs fogja össze. Papírdobozban.

A két irányba is nyitható, s ily módon négy különböző képet mutató legyező csipkés szélű, karéjos papírlapokból áll. Jobb felé nyitva tárul fel fő nézete: majmok vezette borbélyműhely, ahol a magas borbélyszékre tett párnán egy macska ül, nyakában kendő, kezében tükör, a majom az utolsó simításokat végzi vendégén. A másik három majom további majomvendégekkel van elfoglalva. Fölül írásszalagon a következő szöveg: *Potz glick der schath ist gros scheint nit zu curiren / Ihr seit nuhn auch barbirt ich hab viill patienten / Oblutt mein kopf ist week tuth mich gmachlifiren / dörbandbruch pflaster her das man sie kan verbinden* (Patvarba is, nagy ám a baj, tán nem is kúrálható. Kegyetek is meg van már borbélyolva. Sok ám a paciensem, ó jaj, oda a fejem, gyógyflastromot ide, hogy bekötözhessük őket.)

Az írásszalagot középen, kilenckaréjos nyílás szakítja meg, a szalagtól jobbra tükörkeret, balra lámpás alakú nyílás, mindhárom máriaüveggel. (Ezeken a nyílásokon a legyező tulajdonosa kitekinthet, míg az ő arca takarva marad.) A lap két szélén chinoiserie kertrészlet.

A hátlapon keleties kert pillangókkal. Ha bal felé nyitják ki a legyezőt, kertben, kis tóban fürdőző két alakot és feléjük közeledő másik három figurát mutat.

A chinoiserie jelenet egyik szereplője kezében hosszúnyelű legyező van, ennek lapja a kilenckaréjos, máriaüveggel fedett nyílás, melyen az előző állásban keresztül lehet látni. A hátlapon kertrészlet, egzotikus virágokkal és madarakkal, valamint szarvasbogárral.

A küllők díszítetlenek, a záróküllők festett díszét keleties virágok és nőalak alkotják. Korabeli doboza kívül fehér-vörös, spriccelt papírral, belül lila papírral borított. Ugyanilyen típusú, azonos korú darab a múzeum gyűjteményében a ltsz. 59.886.

Irodalom

- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 59. (Horváth Hilda, Maros Donka Szilvia)
- Maros Donka Szilvia: *Bájos semmiségek. Az Iparművészeti Múzeum legyezőgyűjteménye (1700-1920)*. Balassi Kiadó - Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2002. - Nr. 67.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum